

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

«Προς μια Αποτελεσματική Πολιτική για τα Ναρκωτικά: Επιστημονική
τεκμηρίωση, καθημερινή πράξη και πολιτικές επιλογές».

Υπερβαίνοντας τα εμπόδια για την υλοποίηση τεκμηριωμένων πολιτικών παρεμβάσεων

ΕΚΘΕΣΗ

Της Ελληνικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εργασίες του
Συνεδρίου Υψηλού Επιπέδου για τα ναρκωτικά.

Αθήνα 6 και 7 Μαρτίου 2003

1.

Στις 6 και 7 Μαρτίου 2003, έλαβε χώρα στην Αθήνα το Συνέδριο Υψηλού Επιπέδου για τα Ναρκωτικά, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Προεδρίας.

Αντιπροσωπείες από τις χώρες μέλη και τις νέες υπό ένταξη χώρες, αντιπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ελληνικού Κοινοβουλίου και των Κοινοβουλίων των υπό ένταξη χωρών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Γραμματείας του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την Παρακολούθηση των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας, της Ομάδας Πομπιντού του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Γραφείου κατά των Ναρκωτικών και του Οργανωμένου Εγκλήματος του Ο.Η.Ε., όπως και αντιπρόσωποι της επιστήμης και έρευνας και μη κυβερνητικών οργανώσεων, έλαβαν μέρος στο συνέδριο.

1.2

Η Ελληνική Προεδρία τόνισε, κατά την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου, την ανάγκη της συνεργασίας και του συντονισμού των δράσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ανοιχτού διαλόγου και της αναζήτησης αποτελεσματικών πολιτικών βασισμένων όχι σε αφορισμούς και θεωρητικές τοποθετήσεις, αλλά στην καθημερινή πράξη και στην επιστημονική γνώση. Οι νέες χώρες μέλη κλήθηκαν να συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο θέμα των ναρκωτικών. Η Ελληνική Προεδρία διευκρίνισε, ότι αυτό που επιδιώκει μ' αυτό το συνέδριο είναι η πρόκληση διαλόγου, έτσι ώστε από την έκφραση των διαφορετικών απόψεων να προκύψει τελικά μια σύνθεση που θα οδηγήσει σε μια περισσότερο αποτελεσματική πολιτική. Τονίστηκε επίσης ότι στόχος του συνεδρίου είναι να συμβάλει, με την ανταλλαγή απόψεων, στη διαμόρφωση της θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσεχή 46^η Σύνοδο του Επιτροπής Ναρκωτικών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, η οποία διοργανώνεται στη Βιέννη από τις 9-17 Απριλίου 2003.

1.3

Οι σύνεδροι υποδέχτηκαν το συνέδριο σαν μια μοναδική ευκαιρία για τους κρατικούς λειτουργούς, για τους επιστήμονες και ερευνητές, για τους πολιτικούς, όπως και για τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, να συναντηθούν και ν' ανταλλάξουν ιδέες και απόψεις για μια σφαιρική, συνεπή και συντονισμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο θέμα των ναρκωτικών. Η σημασία της συνάντησης μ' αυτή τη σύνθεση είναι σαφής, όταν λάβει κανείς υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ολοκληρώσει την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος δράσης 2000-2004.

1.4

Στις επτά ενότητες του Συνεδρίου συζητήθηκαν τα εξής θέματα:

- Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η διεθνής πολιτική και ο ρόλος των Διεθνών Συνθηκών του Ο.Η.Ε.
- Παρεμβάσεις στον τομέα της υγείας και κοινωνική υποστήριξη
- Παρεμβάσεις της ποινικής δικαιοσύνης
- Μείωση της προσφοράς και επιβολή του νόμου
- Καθημερινή Πράξη
- Μελλοντικές εξελίξεις

1.5

Η παρούσα έκθεση είναι μια περίληψη των εργασιών του συνεδρίου που αποτυπώνει τις διάφορες απόψεις οι οποίες ακούστηκαν στο συνέδριο και εκφράζει την πρόθεση της Ελληνικής Προεδρίας για συνέχιση του διαλόγου στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.

Όσον αφορά στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπογραμμίστηκε ότι από την περίοδο μετά την υιοθέτηση της Στρατηγικής της Ε.Ε. για τα ναρκωτικά το 1999, έγινε σημαντική πρόοδος στην υλοποίηση του προγράμματος δράσης. Παραμένει όμως ακόμη πολλή δουλειά για να επιτευχθούν οι φιλόδοξοι στόχοι του.

2.1

Στο Συνέδριο αναγνωρίστηκε η πρόοδος η οποία επιτεύχθηκε

- στον τομέα του συντονισμού της πολιτικής για τα ναρκωτικά στις χώρες μέλη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- στη διαθεσιμότητα αξιόπιστων δεδομένων,
- στην ενίσχυση της προτεραιότητας για την πρόληψη και θεραπεία,
- στη συνεργασία των υπηρεσιών δίωξης μεταξύ των χωρών μελών,
- στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της διακίνησης των συνθετικών ναρκωτικών
- στην ενίσχυση του αγώνα κατά του ξεπλύματος παρανόμου χρήματος
- και την ενίσχυση των μηχανισμών συντονισμού σε εθνικό επίπεδο.

2.2

Τονίστηκε ότι αλλαγές στο φαινόμενο των ναρκωτικών, όπως η εμφάνιση των συνθετικών ναρκωτικών, η προμήθεια μέσω του διαδικτύου και νέες μέθοδοι θεραπείας, οδήγησαν στην ανάπτυξη περισσότερο πραγματιστικών και πολύπλευρων προσεγγίσεων των διαφόρων όψεων του προβλήματος. Στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρόβλημα της εξάρτησης από τα ναρκωτικά και κατά συνέπεια η πολιτική αντιμετώπισης της εξάρτησης, θεωρείται κατά ένα σημαντικό βαθμό θέμα της Δημόσιας Υγείας. Τονίστηκε η ανάγκη για πλήρη κάλυψη των θεραπευτικών αναγκών επανένταξης των εξαρτημένων μέσα από το σύστημα δημόσιας υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Προϋπόθεση αποτελεί η εκπαίδευση των ιατρών και των άλλων επαγγελματιών υγείας και των κοινωνικών επιστημόνων στην αντιμετώπιση της εξάρτησης.

Οι σοβαρές επιπτώσεις της εξάρτησης στη δημόσια υγεία και στην κοινωνική ασφάλεια αποτελούν σήμερα μια πραγματικότητα την οποία οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε με μέτρα συμπληρωματικά της θεραπείας, ήτοι με προγράμματα μείωσης της βλάβης (harm reduction). Για το θέμα αυτό έγιναν συζητήσεις σε βάθος. Αναφέρθηκαν πρακτικές σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και αναπτύχθηκαν προβληματισμοί σχετικά με πειραματικές μεθόδους

θεραπείας σε «στεγνά» προγράμματα, προγράμματα με υποκατάστατα ως και την διάθεση ηρωίνης υπό ιατρικό έλεγχο, αίθουσες ενέσιμης χρήσης κλπ. Οι πληροφορίες τις οποίες έδωσαν οι ομιλητές επιστήμονες και ερευνητές εκτιμήθηκαν τα μέγιστα από τους παρευρισκόμενους συνέδρους. Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μια σειρά προσεγγίσεων στους τομείς της θεραπείας και μείωσης της βλάβης και ρυθμίσεων οι οποίες μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν ανεπίτρεπτες, σήμερα όμως αποτελούν καθημερινή πράξη.

2.3

Διάλογος αναπτύχθηκε στο θέμα της ποινικής όψης του προβλήματος των ναρκωτικών. Αναφέρθηκε ότι η χρήση εναλλακτικών λύσεων στο θέμα της ποινικής δίωξης και ειδικά στη φυλάκιση, τυγχάνει γενικής αναγνώρισης και αποδοχής, πράγμα που σημαίνει ότι η πολιτική για τα ναρκωτικά σ' αυτόν τον τομέα δεν προσανατολίζεται πλέον στην τιμωρία αλλά στη θεραπεία, στη συμβουλή και υποβοήθηση, στα εκπαιδευτικά προγράμματα και στην κοινωνική επανένταξη

Και στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης αναπτύχθηκε ένας γόνιμος διάλογος με επικέντρωση στο θέμα της ποινικής δίωξης του χρήστη και τα προγράμματα θεραπείας στις φυλακές. Το γεγονός ότι το ήμισυ τουλάχιστον των κρατουμένων στις φυλακές ανήκει στην κατηγορία των χρηστών ή των διακινητών ναρκωτικών είναι ανησυχητικό. Η διαθεσιμότητα ναρκωτικών ουσιών στις φυλακές αποτελεί τεράστιο πρόβλημα. Η κατάχρηση ουσιών, οι ψυχοσωματικές παθήσεις και οι μεταδοτικές ασθένειες αποτελούν το κύριο πρόβλημα των φυλακισμένων για ναρκωτικά. Και σ' αυτό το χώρο οι μέθοδοι και πρακτικές στις διάφορες χώρες της Ευρώπης βρίσκονται σε εξέλιξη.

2.4

Οι αυξανόμενες ομοιότητες στην αντιμετώπιση των ναρκωτικών στις χώρες μέλη δεν σημαίνουν, ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πολιτιστικές διαφορές. Οι χώρες και οι περιφέρειες έχουν αρκετά περιθώρια να θέσουν σε δοκιμή και αξιολόγηση νέες προσεγγίσεις με στόχο τη βελτίωση του αποτελέσματος. Αυτή η διαφοροποίηση οφείλει να είναι σεβαστή στα γενικά πλαίσια της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.5

Η σημασία της πολιτικής για τα ναρκωτικά η οποία βασίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση, στις αξιόπιστες πληροφορίες και στη συστηματική αξιολόγηση είναι φανερή και υποστηρίζεται όλο και περισσότερο. Εξ ίσου σημαντική είναι η προώθηση καινοτόμων προγραμμάτων. Αυτή η προσέγγιση οφείλει ν' αποτελεί κύρια προτεραιότητα στην Ευρωπαϊκή πολιτική για τα ναρκωτικά. Προς την κατεύθυνση αυτή αναγνωρίζεται η ανάγκη της ενίσχυσης του συντονισμού μεταξύ των επιφορτισμένων με το θέμα των ναρκωτικών Ευρωπαϊκών φορέων και οργανισμών. Αυτό σημαίνει συντονισμός και συνεργασία σε συγκεκριμένα προγράμματα. Πρέπει ν' αποφευχθούν παράλληλες δραστηριότητες.

Υπογραμμίστηκε ότι για τις νέες χώρες μέλη χρειάζεται η πολιτική και οικονομική δέσμευση για την ίδρυση Εστιακών Σημείων Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (Focal Points) όπως αυτά λειτουργούν στις χώρες μέλη.

2.6

Στον τομέα της μείωσης της προσφοράς η Ελληνική Προεδρία και οι σύνεδροι οι οποίοι έκαναν παρεμβάσεις, τόνισαν ότι κατά κανόνα ο αγώνας κατά των διακίνητων παράνομων ναρκωτικών θεωρείται κυρίως ευθύνη των αστυνομικών αρχών. Όμως παρόλο που η αστυνομία για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών αυξάνεται αριθμητικά όπως και οι κατασχέσεις παράνομων ουσιών, η ποσότητα των διαθέσιμων ναρκωτικών παρουσιάζει ταυτόχρονα αυξητική τάση και ο αριθμός των ναρκομανών δεν μειώνεται. Είναι γι αυτό το λόγο αναγκαίο να αναγνωρισθεί ότι το θέμα της διακίνησης ναρκωτικών δεν είναι απλώς θέμα της αστυνομίας και της ποινικής δικαιοσύνης. Χρειάζονται δομικές αλλαγές στον κοινωνικο-οικονομικό τομέα, στην καταπολέμηση της διαφθοράς, στην πάταξη του ξεπλύματος παράνομων εσόδων κλπ. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην απασχόληση των νέων για ν' αντιμετωπισθεί το θέμα σφαιρικά και αποτελεσματικότερα.

2.7

Η Ελληνική προεδρία τόνισε τη σημασία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών στην περιοχή των Βαλκανίων. Η διακίνηση ηρωίνης από την Κεντρική Ασία και κυρίως το Αφγανιστάν γίνεται μέσω των βαλκανικών χωρών. Έγινε αναφορά στο επιτυχημένο σεμινάριο για τις οδούς διακίνησης της ηρωίνης μέσω των Βαλκανικών οδών και το Βαλκανικό σχέδιο δράσης που υπέβαλε η Ελληνική Προεδρία και συζητείται στην Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά. Η Ελληνική προεδρία θα εκτιμούσε το σχολιασμό του σχεδίου και την τυχόν υποβολή προτάσεων για την ολοκλήρωσή του και ελπίζει ότι το πρόγραμμα θα τύχει της υποστήριξης των κρατών μελών και σύντομα θ' αρχίσει να υλοποιείται.

2.8

Η συζήτηση για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών κυρίως στις μεγαλουπόλεις, κατέδειξε και από τις εισηγήσεις τοπικών αρχόντων, εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και τις παρεμβάσεις των συνέδρων, ότι το πρόβλημα είναι τόσο έντονο που οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να έχουν πλέον την πολυτέλεια του θεωρητικού διαλόγου, αλλά οφείλουν να αναζητήσουν πρακτικούς τρόπους επίλυσης. Το ζήτημα « της κουλτούρας των νέων » σε σχέση με τη χρήση ναρκωτικών, αποτέλεσε θέμα διεξοδικής συζήτησης. Επισημάνθηκε ο κίνδυνος από τη ραγδαίως διαδιδόμενη χρήση των συνθετικών ναρκωτικών μεταξύ των νέων και η μελλοντική απειλή που αυτά αποτελούν για τις κοινωνίες μας. Είναι αναγκαία η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους και οι έγκαιρες παρεμβάσεις στους νέους που ξεκινούν τη χρήση ναρκωτικών. Σχέδιο ψηφίσματος γι αυτό το θέμα κατέθεσε η Ελληνική Προεδρία και συζητείται στην Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά.

2.9

Προτάθηκε η συνέχιση της συζήτησης η οποία διεξήχθη στα συνέδρια που έλαβαν χώρα στην Ολλανδία και στο Βέλγιο το 2001 και 2002 για το θέμα της κάνναβης. Θα πρέπει να εξετασθεί, πώς τα δεδομένα απ' αυτές τις συναντήσεις θα αξιοποιηθούν κατά τον πλέον καλύτερο τρόπο. Τέλος έγινε αναφορά στην πρωτοβουλία, η οποία συζητείται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης να συμπεριληφθούν τα ναρκωτικά στα βασικά της κείμενα, σαν

συμπληρωματική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η πρόταση θα δώσει νέα ώθηση στο συντονισμό της εσωτερικής και της εξωτερικής δράσης, στη συστηματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών και στην εναρμόνιση των στόχων για την καταπολέμηση των Ναρκωτικών.

Η Διεθνής Πολιτική για τα Ναρκωτικά και ειδικά η πολιτική του Ο.Η.Ε.

3.

Όσον αφορά τη διεθνή πολιτική και ειδικά την ενδιάμεση αξιολόγηση του σχεδίου δράσης των Ηνωμένων Εθνών η οποία θα συζητηθεί στη Βιέννη τον Απρίλιο του 2003, αναγνωρίστηκε ότι μερικά σημεία του σχεδίου σημείωσαν επιτυχία όπως η περισσότερο ισόρροπη προσέγγιση μεταξύ της μείωσης της ζήτησης και της μείωσης της προσφοράς καθώς και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για τα ναρκωτικά η οποία δημιουργεί προϋποθέσεις για μια περισσότερο εκλογικευμένη προσέγγιση του θέματος των ναρκωτικών. Με τις βελτιωμένες εκθέσεις, την εναρμόνιση των δεικτών και την προβολή των μεθοδολογικά καλύτερων πρακτικών θα υπάρξει σημαντική βελτίωση των δεδομένων για τα ναρκωτικά σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτό θα οδηγήσει σε καλά πληροφορημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πολιτική για τα ναρκωτικά. Η απαίτηση από τα κράτη μέλη και τα Ηνωμένα Έθνη να εγγυηθούν αντικειμενικές αξιολογήσεις έχει ήδη οδηγήσει στην πρακτική των Ηνωμένων Εθνών να απαιτούν όπως τα προγράμματα τα οποία υποστηρίζουν να προσφέρουν πληροφορίες και ενδείξεις για τις πρακτικές οι οποίες πραγματικά αποδίδουν.

3.1

Στη συζήτηση για την θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη 46^η σύνοδο στη Βιέννη, εκφράστηκαν διάφορες απόψεις και έγινε διεξοδικός διάλογος για τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των χωρών μελών στο θέμα. Η Ελληνική προεδρία τόνισε, όπως και στην έναρξη του συνεδρίου, ότι εκείνο που επιδιώχτηκε τις δύο μέρες του συνεδρίου ήταν ο ανοιχτός διάλογος με σημείο εκκίνησης την καθημερινή πράξη. Τα αρμόδια όργανα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εξετάσουν ποια από τα σημεία τα οποία εκφράστηκαν στο συνέδριο θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας και διαλόγου μεταξύ των κρατών μελών.

3.2

Οι τάσεις που εκφράστηκαν αφορούσαν αφ' ενός την άποψη ότι οι συνθήκες του Ο.Η.Ε. για τα ναρκωτικά πρέπει να εφαρμοσθούν πλήρως, αντί να γίνει συζήτηση για τυχόν τροποποιήσεις και αφ' ετέρου την άποψη ότι η αλλαγή της διεθνούς κατάστασης τόσο στη διακίνηση και τη μείωση της προσφοράς όσο και στη χρήση ναρκωτικών απαιτεί τον διάλογο με την προοπτική να τεθούν νέες βάσεις για μια αποτελεσματικότερη πολιτική. Στα πλαίσια αυτής της τάσης εκφράστηκαν απόψεις που συνοπτικά αναφέρονται στα εξής σημεία:

3.2.1

Οι συμβάσεις του Ο.Η.Ε. για τα ναρκωτικά δεν είναι αμετάβλητες. Είναι θέμα της δημοκρατικής θέλησης των μελών κρατών. Η εξέλιξη η οποία υπάρχει

στην πράξη οφείλει ν' αντανακλάται και στην εξέλιξη των διεθνών συνθηκών για τα ναρκωτικά.

3.2.2

Υπάρχει σχεδόν διεθνής ομοφωνία για τη χρησιμότητα των τριών συνθηκών των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά. Οι συνθήκες αποτελούν το πλαίσιο για την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών του Ο.Η.Ε. Η μεγάλη πλειοψηφία των χωρών του κόσμου (το 85%) και όλων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει υπογράψει και επικυρώσει τις τρεις διεθνείς συνθήκες για τα ναρκωτικά. Οι συνθήκες μπορούν όμως να βελτιωθούν με βάση τα νέα δεδομένα. Θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν παραδείγματος χάριν ρυθμίσεις που στην Ευρώπη είναι καθημερινή πρακτική σε πολλά κράτη μέλη, όπως τη μείωση της βλάβης, την χρήση εναλλακτικών στρατηγικών αντιμετώπισης αντί της φυλάκισης και της τιμωρίας των απλών χρηστών ναρκωτικών. Η αναγνώριση ότι ο χρήστης δεν είναι εγκληματίας αλλά άτομο που χρειάζεται βοήθεια και θεραπεία είναι θέματα τα οποία οφείλουν ν' αποτελέσουν βελτιώσεις στις ισχύουσες συνθήκες.

3.2.3

Υπάρχει ανάγκη να γίνει αξιολόγηση των τριών διεθνών συνθηκών, ως προς την αποτελεσματικότητά τους, στα πλαίσια ενός ανοιχτού διαλόγου και λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβολές που έχουν μεσολαβήσει στο διεθνές περιβάλλον και οι οποίες διαμορφώνουν μια διαφορετική πραγματικότητα από εκείνη κατά την οποία συντάχτηκαν οι συνθήκες.

3.2.4

Τα σημεία διαφοράς ή αντίθεσης στις ίδιες τις συνθήκες πρέπει να εντοπισθούν και να συζητηθούν με βάση τις επιστημονικές και ιατρικές εξελίξεις και όχι με βάση πολιτικές επιλογές.

3.2.5

Θα πρέπει να συζητηθούν τα πλαίσια της ελευθερίας που αφήνουν οι συνθήκες στις χώρες μέλη για να βρεθεί μια ισορροπία μεταξύ της παγκόσμιας εφαρμογής τους και της διαφοροποίησης από τα κράτη μέλη. Όπου δεν μπορεί να προκύψει ομοφωνία απαιτείται συμφωνία για δυνατότητα ευελιξίας και διαφοροποίησης, λαμβάνοντας υπόψη πολιτιστικές, θρησκευτικές και νομικές ιδιαιτερότητες στις διάφορες περιοχές του κόσμου.

3.2.6

Χρειάζεται να προσεχθεί το θέμα το οποίο έχουν θέσει η Βολιβία και το Περού για το ισχύον καθεστώς (status) του φύλλου της κόκας. Αυτό το ζήτημα δεν είναι μόνο θέμα αυτών των χωρών αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.2.7

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να βοηθήσει να βρεθεί ένας κοινός ορισμός και κοινό πλαίσιο στις πρακτικές μείωσης της βλάβης (harm reduction). Τα Ηνωμένα Έθνη βρίσκονται σ' αυτό το σημείο αντιμέτωπα με την ασάφεια του κατά πόσο η «μείωση της βλάβης» αποθαρρύνει τη χρήση ναρκωτικών και

ενθαρρύνει την καθολική αποχή από τα ναρκωτικά. Στην αναζήτηση ομοφωνίας σ' αυτό το σημείο η συμβολή της Ευρωπαϊκής είναι απαραίτητη.

3.2.8

Η επιστημονική και αναλυτική εργασία στο θέμα των ναρκωτικών πρέπει να ενισχυθεί. Μέθοδοι αντιμετώπισης οι οποίες έχουν εφαρμοσθεί στην πράξη και έχουν επανειλημμένα αξιολογηθεί μπορούν να κάνουν αυτό που ήταν ανεπίτρεπτο επιτρεπτό. Σ' αυτά τα πλαίσια πρέπει να εξετασθούν τα θέματα της ανταλλαγής συριγγών, της ιατρικής χορήγησης ηρωίνης, της θεραπευτικής χρήσης της κάνναβης και της ενδεχόμενης κατάταξής της σε άλλη κατηγορία από την προβλεπόμενη στις συνθήκες του 1961 και 1971.

3.2.9

Χρειάζεται να γίνει διάλογος ξεπερνώντας τη νοοτροπία της κατάκρισης και της απόρριψης. Τα ναρκωτικά είναι ένα κοινωνικό πρόβλημα το οποίο απαιτεί τη συμβολή όλων για την εξεύρεση των βέλτιστων πρακτικών.

3.2.10

Για την περαιτέρω μελέτη και τη συγκεκριμενοποίηση των παραπάνω προτάσεων και σκέψεων προτάθηκε να συσταθεί κατά ή μετά τη σύνοδο του Απριλίου στη Βιέννη μια συμβουλευτική ομάδα αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες διαφόρων φορέων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και άλλων διεθνών οργανισμών. Την Ομάδα αυτή μπορούν ν' αποτελέσουν φορείς όπως το τμήμα έρευνας του Διεθνούς Προγράμματος Ελέγχου των Ναρκωτικών (UNDCP), η ομάδα του Ο.Η.Ε. που συντάσσει την Παγκόσμια Έκθεση για τα Ναρκωτικά (UN World Drug Report team), η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO), το Πρόγραμμα του Ο.Η.Ε. κατά του AIDS (UNAIDS), το Διεθνές Συμβούλιο Ελέγχου των Ναρκωτικών (INCB), το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA), και η Επιτροπή Ελέγχου Κατάχρησης των Ναρκωτικών του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών (OAS / CICAD). Μια τέτοια Ομάδα εμπειρογνομόνων με μια διαδικασία συμμετοχής ακαδημαϊκών, αντιπροσώπων μη κυβερνητικών οργανώσεων και άλλων ενδιαφερομένων μερών μπορεί να αναλάβει να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων τα οποία έχουν συμφωνηθεί στην Ειδική Σύνοδο του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά (UNGASS), ν' αναλύσει με λεπτομέρεια τη σχέση μεταξύ των προσεγγίσεων μείωσης της βλάβης και των διεθνών συνθηκών, και να προτείνει στην Επιτροπή Ναρκωτικών (CND) τυχόν προσαρμογές στο ισχύον σύστημα ελέγχου των Ναρκωτικών Ουσιών.

Μελλοντικά βήματα

4

Η Ελληνική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτείνει όπως ο προβληματισμός ο οποίος αναπτύχθηκε στην Αθήνα συνεχιστεί και κατά τις τρεις επόμενες προεδρίες, της Ιταλίας, της Ιρλανδίας και της Ολλανδίας μέχρι τη λήξη του παρόντος σχεδίου δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το νέο

σχέδιο δράσης 2005-2010 θα μπορούσε να ενσωματώσει στοιχεία τα οποία αναπτύχθηκαν στο συνέδριο της Αθήνας.

4.1

Η παρούσα έκθεση θα προωθηθεί από την Ελληνική προεδρία στα αρμόδια όργανα, ειδικά αυτά τα οποία προετοιμάζουν τη σύσκεψη των υπουργών κατά την προσεχή σύνοδο της Επιτροπής Ναρκωτικών στη Βιέννη.

4.2

Η Ελληνική Προεδρία σημείωσε την επιθυμία της Γαλλίας για συνεργασία στο συνέδριο το οποίο οργανώνει το Υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας στις 21 και 22 Μαΐου στο Παρίσι. Η Ελληνική Προεδρία θέλει ευχαρίστως να ανταποκριθεί στην πρόσκληση και θα συνεργαστεί, στα πλαίσια των δυνατοτήτων της, με το εν λόγω συνέδριο.

4.3

Οι σύνεδροι εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη διοργάνωση αυτού του συνεδρίου και για τη δυνατότητα που δόθηκε σε όλα τα εμπλεκόμενα στο θέμα των ναρκωτικών μέρη να συζητήσουν στο ίδιο τραπέζι πρότειναν δε να επαναληφθούν τέτοιες συναντήσεις στο μέλλον.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2003